

Ciprian Mihail TEODORESCU

JURNAL SIBERIAN

București, 2025

Cuprins

CAPITOLUL I	3
De la București la Moscova, prin Istanbul	3
CAPITOLUL II	15
Vizităm Moscova.....	15
Mănăstirea Novospassky Naștere, Ascensiune, Decădere, Renaștere.....	26
CAPITOLUL III	32
Irkutsk, Siberia de Est.....	32
CAPITOLUL IV	36
Irkutsk – ziua a doua.....	36
CAPITOLUL V	47
A treia zi în Irkutsk. Mai multă bunăvoință	47
CAPITOLUL VI	60
În căutarea biletelor de tren pentru transsiberian	60
CAPITOLUL VII	64
De la Irkutsk la Listvianka. Prima zi la Lacul Baikal.....	64
CAPITOLUL VIII	71
În taigaua siberiană. Pe malul Baikalului, ziua a doua.....	71
CAPITOLUL IX	81
La observatorul astronomic și pe malul Lacului Baikal ...	81

CAPITOLUL X	95
Pimbare prin Listvianka și pe malul Lacului Baikal	95
CAPITOLUL XI	102
O vizită la Ekaterinburg. Martirii Romanovi și Catedrala Tuturor Sfinților.....	102
CAPITOLUL XII	120
Larisa Martinova, tabloul de la muzeu, un amestec de ficțiune cu realitate.....	120
CAPITOLUL XIII	132
O călătorie cu Transsiberianul, de la Ekaterinburg la Moscova.....	132
CAPITOLUL XIV	151
Piața Roșie și Kremlinul.....	151
CAPITOLUL XV	168
Vizităm Kremlinul.....	168
CAPITOLUL XVI	188
De la Moscova la Istanbul	188
În loc de Epilog	207

Coperta 1: Lacul Baikal

Coperta 4: Catedrala „Epifania”

Izbă din Irkutsk

Turnul Catedralei „Epifania”

Vedere din Irkutsk

Lacul Baikal și vapoare la mal

Irkutsk

Catedrala din Ekaterinburg

Casa Memorială Valentin Rasputin

Foto: Ciprian Mihail Teodorescu

Coperta și tehoredactare:

Tehoredactare Mecatrin SRL

ISBN: 978-973-0-41345-8

CAPITOLUL I

De la București la Moscova, prin Istanbul

- *În lumea rucsacurilor*
 - *Autogara Militari și lumea ei pestriță*
 - *La granița bulgaro-turcă/*
 - *Revederea cu Stella*
 - *Scurtă plimbare pe străzile Moscovei*
-

8-10 iulie 2024

Am ajuns la Autogara Militari. Zăresc niște băncuțe modeste, curate și înguste, avanposturi ale unor săli de așteptare.

Îmi iau „povara” de pe umeri și răsuflu ușurat. „Povara” călătoriilor mele se numește „Pinguin”, un rucsac albastru, cehesc, foarte rezistent.

Pinguinul este un personaj cu „greutate”: îndes în el vrute și nevrute, care îmi vor fi necesare pe parcursul călătoriilor. Pinguinul e fericit, își joacă rolul și își dă un sens, acela de a vedea lumea.

Rucsacul meu albastru se mai întristează uneori, când este trântit fără milă de lucrătorii aeroporturilor.

Dar el este robust.

Poartă uneori „eșarfe” albe, simboluri ale intrării lui în lumea cea mare a aeroporturilor. Are un frate mai mic, pe nume SIMOND. De data asta călătoresc împreună. Fratele mai mic se face util prin orașe, atunci când exploratorul le cutreieră la pas. Lui Simond i se mai aruncă câte-un suvenir sau ceva de-ale gurii.

În timp ce scot rucsacul cel mic din Pinguinul albastru, un tinerel dă târcoale celor care așteaptă autocarele. Ține o bere într-o mână, iar în cealaltă, o pereche de ochelari de soare, pe care vrea s-o vândă.

Am văzut mulți cetățeni ca acesta, în călătoriile mele. Îi citești ușor. Ei nu doresc să-ți vândă ceva; pur și simplu vor să-ți atragă atenția, simt nevoia de comunicare sau, în alte situații, prada lor este bagajul tău.

Doar un călător începător este lipsit de vigilență. Oamenii care vor să-ți vândă diverse mărunțișuri prin gări, autogări, aeroporturi, sunt speculatorii vigilenței ai atenției tale.

Ei pot fi periculoși doar în măsura în care nu-ți supraveghezi bagajul.

Am observat că în toate călătoriile mele energiile se duc către atenția sporită asupra bagajelor personale.

În rucsacul cel mic, Simond, îmi voi pune documentele importante de călătorie, precum viza (în formatul A4, pe o coală de hârtie), biletele de avion, biletul de autocar, pașaportul, iar Pinguinul albastru se va odihni la bagajele mari.

Acum mă apropiu de autocarul FlixBus al firmei turcești Kamil Koc. Șoferul se prinde rapid ce vreau eu și mă întrebă:

„Istanbul?”

„Yes!”

Apoi îmi cere biletul de autocar și îmi pune rucsacul cel mare la locul de bagaje al autocarului.

Călătorii vin rând pe rând și autocarul își îndeplinește menirea sa de autocar: să aibă locurile ocupate și să-i ducă pe pasageri la destinații.

Sunt mai mulți străini decât români, tineri zgomotoși. Eu voi ocupa locul 5, al doilea de la șofer, unde e mai liniște.

Minutele trec greu până la plecare dar le suport, găsim-mi o activitate utilă, aceea de a privi micile vânzoleli ale oamenilor: unul mănâncă un șnițel, altul ascultă muzică, tinereii străini filmează.

O bătrânică tuciuire, gârbovită de ani și sărăcie, are în spate o bocceluță murdară pe care o poartă-n spinare cu ajutorul unui băț. Băbuța tuciuire vrea ceva, poate mâncare sau un bănuț.

Mă impresionează condescendența și zâmbetul milos al șoferului turc de autocar, cel de la Kamil Koc, care îmi întinde băbuței un suc acidulat. Un bine făcut semenilor, cât de mic ar fi, nu va fi trecut cu vederea.

Pe la ora 21:30 intru în autocar și mă așez ca un țar, pe locul numărul 5 de la geam. În dreapta mea, locul este ocupat de-ndată de un sud-american care îmi spune că e student la Timișoara și se duce la Istanbul. Când vom ajunge la granița bulgaro-turcă îmi va spune că știe limba rusă.

Bizar.

Autocarul pornește la zece seara, așa cum îmi e planul.

Se dovedește că sud-americanul nu are locul lângă mine și este trimis mai în spate.

Prin Bulgaria trecem rapid. Tot ce predomină în beznă sunt pădurile, negre și lugubre, și pe ici pe colo, case care par desprinse din filme de groază.

Doar Veliko-Turnovo apare strălucitor, pe dealuri terasate, în lumini palide.

La granița bulgaro-turcă sunt controale amănunțite: autocarul este dus într-un hangar și supus razelor X iar noi, aștia cu bagaje, suntem obligați să ne scoatem tot ce avem de prin ele.

Străinii, se vede treaba, nu-s obișnuiți cu astfel de obiceiuri. Ei vin din Schengen, unde treci granițele rapid.

Străinii sunt uluiți, mirați, siderați de acest scenariu al controlului amănunțit al bagajelor.

Stăm cu toții înmărmuriți, tăcuți, ca în tablourile lui Eduard Munch sau Vincent Van Gogh.

Urmează reconfigurarea bagajelor, punând obiectele la locul lor, dar pe repede-nainte. Pesemne că turcilor le place spectacolul ăsta grotesc, în care fiecare pasager se uită la lucrurile intime ale celuilalt.

Am ajuns la Istanbul la zece dimineața și este deja zăpușeală.

În ditamai autogara o caut pe Stella, trecând pe la toate firmele de turism. Nu se află pe nici un peron. Verific încă o dată și oboseala îmi întunecă optimismul.

Cineva de la firma Arda Travel mă lămurește că va sosi îndată autocarul de la Thessaloniki.

Aștept pe un scaun din plastic și căldura îmi dă o stare de iritare. Autocarul Arda Travel sosește peste puțin timp și coboară și Stella, șchiopătând.

Revederea este așa de emoționantă încât nu ne găsim cuvintele. Ce rost au cuvintele, când îmbrățișarea rezolvă totul?

Mergem la o cafea, într-una din „bombele” (terasele) autogării. Ospătărița, o botoxată, tristă și plictisită de viață, ne preia comanda noastră modestă într-un sictir de-ți venea să pleci.

Stella era foarte entuziasmată de întâlnirea noastră, iar eu eram blazat că nu mai este în țară, cu mine.

Un singur lucru era cert: ne-am revăzut și în acest an!

Am plătit botoxatei, plictisită de orice, și am plecat spre stația de metrou Otogar, aflată în incinta Autogării.

Accesul la metrou a fost ușor pentru că nu am mai căutat un bancomat de bilete, ci am plătit direct cu cardul bancar.

Am mers cu metroul o singură stație, până la Terazidere.

De-aici ne-am întors puțin în direcția Otogar, și așa am ajuns la Hotel Litros, unde aveam rezervarea.

Recepționerii au fost amabili, cărându-ne bagajele, deși nouă nu place acest aspect. Unul din ei, Boris, mai corpulent, cu ochii albaștrii și tuns scurt, cu o privire de ucigaș, mă ruga insistent să îi dau feed-back pe pagina hotelului, fiindu-i necesar pentru promovarea în carieră.

Prima dată când am ajuns la Hotel Litros nu i-am dat. Nu-mi era mintea la scris recomandări pe booking.com. A doua oară nu am mai scăpat.

Camera era cochetă, curată, și avea o priveliște „nemaipomenită”, direct spre apartamentele unui bloc de locuințe. Spre seară, când înregistram de la geamul camerei, chemarea muezinului la rugăciune, o doamnă de la un apartament s-a uitat urât la mine și a tras nervoasă perdeaua.

Am ieșit puțin prin preajma hotelului, să luăm prânzul. La un restaurant liniștit, am putut să ne vorbim, față în față, și aveam senzația că nu suntem noi acolo. Această întâlnire era o performanță, după un an în care se pot întâmpla multe.

Oare ni se va îndeplini dorința de a vedea Baikalul?

Deocamdată, patronul îmi adusese o bere turcească, iar Stellei, un suc.

Mâncarea fusese preparată în grabă. Biftecul nu era bine prăjit, dar de data asta scăpasem fără vreo indigestie.

Am ajuns din nou la hotel și ne-a luat mult timp pentru a face check-in-ul online pentru Aeroflot.

Așezat în pat, am adormit instantaneu. Plecarea mea spre centru s-a anulat pentru o dată viitoare.

Seara am rugat un recepționar pentru a ne rezerva un taxi pentru aeroportul Havalimani. I-am lăsat acestuia 50 de euro pentru transport, deși stilul ăsta de „tranzacție” nu-mi oferea nici o încredere.

În dimineața următoare, care era mai degrabă puterea nopții, un taximetrist tinerel și cu maniere coborî dintr-un taxi de lux și ne apucă cu hotărâre bagajele, așezându-le tacticos în portbagaj.

Urcărăm într-o mașină foarte luxoasă, una cu care umblă vedetele, cu geamuri fumurii, televizor, sticlute cu băuturi și parfumuri, așezate în rafturile de pe interiorul ușilor.

Mă simțeam rușinat și penibil, deși plătisem pentru această fiță de lux. În booking.com hotelul îți oferea posibilitatea de a închiria un taxi, dar chiar așa nu-mi închipuiam că va fi.

Ca să mai uit de starea asta anormală, mi-am imaginat că sunt Orhan Pamuk și că merg spre aeroport, de unde voi pleca într-un turneu internațional de literatură.

Se făcuse șase dimineața când am ajuns la Havalimani. Marea Neagră este aproape de locul unde ne aflăm. În câteva secunde mi-a venit ideea de a pleca spre litoralul turcesc al Pontului Euxin, la întoarcere.

Îmi imaginam că străbat pe jos tot țărmul, până ajung la Rezovo, la granița turco-bulgară iar de aici că voi continua către Burgas și Varna.

Până la ora 09:00 am avut activități de aeroport, cu găsirea porții de îmbarcare, stat la breakfast, la cafea și sandviș, și altele.

Cu Aeroflot, zborul a fost plăcut. Am primit un prânz, ceva lichide și o ciocolată pe care scria numele companiei.

La ora 14:30 eram pe aeroportul internațional Alexandr Sergheevici Pușkin sau Sheremetievo. Acesta se află în nord-vestul Moscovei, Oblastul Moscova.

Primele imagini pe care le-am văzut aici făceau parte dintr-o expoziție fotografică amplă care cuprindea viața și activitatea eroului național Yuri Gagarin.

Ieșind în partea comercială a aeroportului, am schimbat euro în ruble, la o rată de schimb foarte proastă pentru noi. Conversia la unicul Exchange House de acolo ne-a păpat dintr-un foc 50 de euro, și am înghițit treaba asta ca pe o pastilă amară.

Având ruble, am luat ceva mâncare gătită de la magazinul EUROSPAR, dar și mici provizii pentru hotel. Apoi, niște scări rulante ne-au condus către aerogară. Ne-am înțeles cu greu cu doamna care vindea bilete pentru Aeroexpress, dar până la urmă am reușit.

Din rusa mea învățată „pe genunchi”, înainte de plecarea în expediție, am reținut „tuda i obratno”, adică dus-întors.

Stella mă amuza, spunându-mi: „ce bine știi rusă”.

Aeroexpressul era pe picior de plecare. Deși mai erau două minute, mă uitam fascinat la culoarea lui roșie și forma aerodinamică, așa cum îl văzusem în fotografiile de pe google maps.

Urcăm. Ne instalăm confortabil între două domnișoare. Ambele păreau scorțoase, dar purtând un dialog cu ele, au fost binevoitoare. Una citea dintr-o carte și n-am îndrăznit să o deranjez. Când s-a ivit momentul, am întrebat-o când coborâm la Beloruskaya și unde schimbăm pentru Kitay Gorod.

O altă domnișoară a rupt un bilet din agenda ei și cealaltă a notat stațiile unde vom schimba metroul. Ce colaborare perfectă între cetățeni.

Când am ajuns la Beloruskaya, cea care rupsese coala din agendă s-a hotărât să ne scoată din complicatul hățiș al metroului moscovit, și ne-a însoțit până aproape de Kitay-Gorod.

Am schimbat metroul de patru ori, de la Beloruskaya, și am mers 12 stații. La Kitay-Gorod am ajuns târziu, pe la ora 19:00.

Toate băncile erau închise. Lângă această stație de metrou este un parc, Ilinki Skver, în care două monumente ne-au atras atenția.

La capătul dinspre Ulitsa Ill'inka cu Lubyanskiy Proyezd, pe unde ieșisem de la metrou, se află Capela Plevna, construită în 1887, la 10 ani de la bătălia eroică de la Plevna, împotriva Imperiului Otoman.

Generalul rus Mihail Skobelev a condus armata rusă împotriva lui Osman-Pașa. 40000 de soldați ruși și-au dat viața în 1877, în acel război.

După Revoluția din Octombrie 1918, capela a fost închisă și dată uitării, până anul 1998, când oameni de afaceri bulgari au refăcut acest monument.